

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) เป็นกิจการรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสาธารณูปโภคด้านพลังงาน มีหน้าที่จัดหาพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศ ซึ่งแต่เดิมแต่ละโรงไฟฟ้าของกฟผ.ดำเนินงานลักษณะที่เป็นศูนย์ต้นทุน มิได้มีการกำหนดราคาโอนระหว่างหน่วยงาน แต่ ภายหลังจากที่รัฐบาลมีนโยบายให้แปรรูปรัฐวิสาหกิจ กฟผ.จึงได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการทำงาน ขั้นตอนในการปรับการดำเนินงานของ กฟผ.เริ่มจาก การปรับการดำเนินงานไปสู่การบริหารแบบธุรกิจ การนำหน่วยธุรกิจและหน่วยงานอื่น ที่พร้อมไปจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด และการเปลี่ยนบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนในที่สุด ขณะนี้กฟผ.อยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงไปสู่การบริหารแบบธุรกิจ กฟผ.ได้จัดโครงสร้างหน่วยงาน เป็นหน่วยธุรกิจและหน่วยปฏิบัติการ สำหรับหน่วยธุรกิจมีดังนี้คือ หน่วยธุรกิจระบบส่ง หน่วยธุรกิจผลิตไฟฟ้า1 หน่วยธุรกิจผลิตไฟฟ้า2 หน่วยธุรกิจบำรุงรักษา หน่วยธุรกิจเหมือง หน่วยธุรกิจวิศวกรรม และกำหนดให้มีการพิจารณาใช้ราคาโอน ในการคิดค่าสินค้าและบริการระหว่างกัน โรงไฟฟ้าแม่เมาะเป็นโรงไฟฟ้าหนึ่งในธุรกิจผลิตไฟฟ้า2 ที่ผลิตไฟฟ้าให้แก่กฟผ. ทำให้ต้องมีการกำหนดราคาโอนระหว่างโรงไฟฟ้าแม่เมาะกับสำนักงานใหญ่กฟผ. อย่างไรก็ตามก่อนหน้านี้โรงไฟฟ้าแม่เมาะเปรียบเสมือนเป็นศูนย์ต้นทุน และไม่เคยมีการคิดราคาโอนระหว่างหน่วยงานมาก่อน การเปลี่ยนนโยบายที่จำเป็นต้องให้มีการใช้ราคาโอนนั้น กฟผ.จึงได้กำหนดโครงสร้างของราคาโอน และโรงไฟฟ้าแม่เมาะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินให้สอดคล้องกับโครงสร้างราคาโอน อีกทั้งต้องปรับแผนการดำเนินงาน และปรับตัวให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และหลังจากที่ได้มีการตกลงใช้ราคาโอน ที่ถือได้ว่าเป็นรายได้ของโรงไฟฟ้าแม่เมาะแล้ว ยังไม่ได้มีการประเมินผลจากการใช้ราคาโอนนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือผลกระทบจากการใช้ราคาโอน รวมถึงการรวบรวมข้อมูล การติดตามผล และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน และใช้ในการกำหนดราคาโอนในครั้งต่อไป

ดังนั้นการค้นคว้าอิสระจึงเลือกศึกษาโครงสร้างราคาโอนและผลกระทบจากการนำมาใช้ ระหว่างโรงไฟฟ้าแม่เมาะ อ. แม่เมาะ จังหวัดลำปาง กับ สำนักงานใหญ่ กฟผ.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำราคาโอน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของราคาโอน ระหว่างโรงไฟฟ้าแม่เมาะกับสำนักงานใหญ่ กฟผ.
2. เพื่อศึกษาผลกระทบหลังจากการใช้ราคาโอน ระหว่างโรงไฟฟ้าแม่เมาะกับสำนักงานใหญ่ กฟผ.

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาแนวทางการจัดทำราคาโอน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ ฝ่ายเดินเครื่อง ฝ่ายบำรุงรักษา และฝ่ายธุรการและการเงิน การโอนค่าใช้จ่ายของหน่วยงานเข้าเป็น ต้นทุนการผลิตของแต่ละหน่วยผลิต รวมถึงที่มาและความหมายของตัวแปรค่าใช้จ่าย ต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของราคาโอน ระหว่างโรงไฟฟ้าแม่เมาะกับ สำนักงานใหญ่ กฟผ.
2. ศึกษาผลกระทบหลังจากการใช้ราคาโอน ที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารงาน ระดับกองขึ้นไป

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าจากข้อตกลงการซื้อขายไฟฟ้าระหว่าง กฟผ. กับ ธุรกิจผลิตไฟฟ้า ข้อตกลงการจัดหาถ่าน ระหว่างเหมืองแม่เมาะ กับ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ หนังสือ รายงานและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหาร ระดับตั้งแต่ผู้จัดการกองขึ้นไปของ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง จำนวนทั้งหมด 23 คน

นิยามศัพท์

ข้อตกลงซื้อขายไฟฟ้า หมายถึง ข้อตกลงในการซื้อขายไฟฟ้า ระหว่าง กฟผ. กับ ธุรกิจผลิตไฟฟ้า

โครงสร้างราคาโอน หมายถึง โครงสร้างราคาโอนที่กำหนดใน เอกสารแนบท้ายข้อตกลง 2 (ข้อตกลงและเงื่อนไขการซื้อขายไฟฟ้า โรงไฟฟ้าแม่เมาะ) ของข้อตกลงซื้อขายไฟฟ้า ระหว่าง กฟผ. กับ ธุรกิจผลิตไฟฟ้า 2

ราคาโอน หมายถึง ราคาโอนค่ากำลังการผลิตพร้อมใช้งาน และราคาโอนค่าพลังงาน ตามเงื่อนไขที่กำหนดใน เอกสารแนบท้ายข้อตกลง 2 (ข้อตกลงและเงื่อนไขการซื้อขายไฟฟ้า โรงไฟฟ้าแม่เมาะ) ของข้อตกลงซื้อขายไฟฟ้าวาระหว่าง กฟผ. กับ ธุรกิจผลิตไฟฟ้า 2

หน่วยผลิต หมายถึง หน่วยผลิตแต่ละหน่วยของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ที่มีจำนวนหน่วยผลิตทั้งสิ้น จำนวน 13 หน่วย

ผลกระทบ หมายถึง ผลกระทบที่มีต่อการบริหารงานของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบแนวทางการกำหนดราคาโอน และทราบโครงสร้างของราคาโอนระหว่าง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ กับ สำนักงานใหญ่ กฟผ.
2. ทราบผลกระทบหลังจากการใช้ราคาโอน เพื่อให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน และวางแผนการดำเนินงานในคราวต่อไป